

Lag (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande bibränslen

Utfärdad: 2010-06-10

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Genom denna lag genomförs vissa bestämmelser i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG av den 23 april 2009 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor och om ändring och ett senare upphävande av direktiven 2001/77/EG och 2003/30/EG.

Lagen innehåller bestämmelser om kriterier som biodrivmedel och flytande bibränslen måste uppfylla för att energi från dessa energislag ska få beaktas för det syfte som anges i 3 § första stycket (hållbarhetskriterier).

2 § I lagen används följande beteckningar med den betydelse som här anges:

biomassa: den biologiskt nedbrytbara delen av produkter, avfall och restprodukter av biologiskt ursprung från jordbruk, skogsbruk och därmed förknippad industri inklusive fiske och vattenbruk, liksom den biologiskt nedbrytbara delen av industriavfall och kommunalt avfall,

biodrivmedel: vätskeformiga eller gasformiga bränslen som framställs av biomassa och som används för transportändamål,

flytande bibränslen: vätskeformiga bränslen för andra energiändamål än transportändamål, som framställs av biomassa,

avfall: ämne eller föremål som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med,

restprodukter: material som kvarstår efter en slutförd process, vars huvudsyfte inte är att producera detta material,

säljställe: försäljningsställe för biodrivmedel där bränslet finns tillgängligt för allmänheten genom en eller flera bränslepumpar avsedda för tankning direkt i det fordon där bränslet är avsett att förbrukas.

3 § Endast energi från biodrivmedel och flytande biobränslen som uppfyller hållbarhetskriterierna i 2 kap. 1–5 §§ får beaktas för uppfyllande av kravet på andelen energi från förnybara energikällor av den slutliga energianvändningen enligt artikel 3 punkterna 1, 2 och 4 i direktiv 2009/28/EG.

Biodrivmedel och flytande biobränslen som framställts av avfall samt av andra restprodukter än sådana från jordbruk, vattenbruk, fiske och skogsbruk får beaktas även om kriterierna i 2 kap. 2–5 §§ inte är uppfyllda.

Biodrivmedel och flytande biobränslen som uppfyller hållbarhetskriterierna anses i denna lag som hållbara.

2 kap. Hållbarhetskriterier

1 § För att biodrivmedel eller flytande bibränslen ska anses som hållbara ska användningen av dessa bränslen medföra en minskning av utsläppen av växthusgaser med minst 35 procent i förhållande till utsläppen om fossila bränslen i stället hade använts. Den minskning som ska ske avser de utsläpp som uppstår under den process som börjar med odling av biomassan, inbegripet framställning av gödsel för odlingen, och som pågår fram till förbränningen av bibränslet.

För att biodrivmedel och flytande bibränslen ska anses som hållbara ska användningen av dessa bränslen från och med den 1 januari 2017 medföra en minskning av utsläppen av växthusgaser med minst 50 procent i förhållande till utsläppen om fossila bränslen i stället hade använts.

För att biodrivmedel och flytande bibränslen som har producerats i anläggningar som togs i drift den 1 januari 2017 eller senare ska anses som hållbara ska användningen av dessa bränslen från och med den 1 januari 2018 medföra en minskning av utsläppen av växthusgaser med minst 60 procent i förhållande till utsläppen om fossila bränslen i stället hade använts.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer

meddelar närmare föreskrifter om hur minskningen av utsläppen av växthusgaser ska beräknas.

2 § För att biodrivmedel eller flytande bibränslen ska anses som hållbara får inte dessa bränslen produceras av råvaror från mark som den 1 januari 2008 eller senare utgjordes av någon av följande typer av områden, oavsett om marken fortfarande har denna beskaffenhet eller ej:

a) naturskog eller annan trädbevuxen mark med inhemska arter, där det inte finns några klart synliga tecken på mänsklig verksamhet och där de ekologiska processerna inte störts i betydande utsträckning,

b) gräsmark med stor biologisk mångfald som i avsaknad av mänsklig verksamhet förblir gräsmark och som bibehåller den naturliga artsammansättningen och sina ekologiska särdrag och processer,

c) gräsmark med stor biologisk mångfald som i avsaknad av mänsklig verksamhet skulle upphöra att vara gräsmark och som är rik på arter och inte skadad, eller

d) områden som i lag eller genom beslut av en myndighet har utsetts till naturskyddsområden.

Första stycket gäller dock inte

a) om det inom ett område som anges under första stycket c är nödvändigt att samla in råvaror för att bevara markens status som gräsmark och dessa råvaror används för att producera biodrivmedel och flytande biobränslen, eller

b) om produktion av råvaror till biodrivmedel och flytande biobränslen inte påverkar de syften som gäller för ett sådant område som anges under första stycket d.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om kriterier och geografisk räckvidd för de områden som anges i första stycket a–c.

3 § För att biodrivmedel eller flytande biobränslen ska anses som hållbara får inte dessa bränslen produceras av råvaror från mark inom områden som den 1 januari 2008 eller senare har utsetts till skyddsområden för att skydda sällsynta, hotade eller utrotningshotade ekosystem eller arter, som är erkända i internationella avtal eller som ingår i förteckningar som har utarbetats av mellanstatliga organisationer eller av Internationella naturskyddsunionen. Detta gäller oavsett om marken fortfarande har denna beskaffenhet eller ej.

Första stycket gäller dock inte om produktion av råvaror till

biodrivmedel och flytande bibränslen inte påverkar de syften som gäller för ett sådant område som anges i första stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om kriterier och geografisk räckvidd för de områden som anges i första stycket.

4 § För att biodrivmedel eller flytande bibränslen ska anses som hållbara får inte dessa bränslen produceras av råvaror från mark som den 1 januari 2008 utgjordes av någon av följande naturtyper, men som inte längre gör det när råvarorna skördas eller avverkas:

a) våtmarker, varmed avses mark som under hela året eller en betydande del av året är täckt eller mättat av vatten,

b) kontinuerligt beskogade områden, varmed avses markområden som omfattar mer än ett hektar med träd som är högre än fem meter och ett krontak som täcker mer än 30 procent av ytan eller med befintliga träd som kan uppnå dessa värden, eller

c) markområden som omfattar mer än ett hektar med träd som är högre än fem meter och ett krontak som täcker mellan 10 och 30 procent av ytan eller med befintliga träd som kan uppnå dessa värden.

Första stycket gäller dock inte om ändrad markanvändning inom ett område som anges under c medför att kraven i 1 § uppfylls.

5 § För att biodrivmedel eller flytande bibränslen ska anses som hållbara får inte dessa bränslen produceras av råvaror från mark som den 1 januari 2008 var torvmark, såvida det inte visas att odling och skörd eller avverkning av råvaran inte medför dränering av tidigare odikad mark.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om kriterier och geografisk räckvidd för de områden som avses.

6 § För att biodrivmedel eller flytande bibränslen, som har producerats av jordbruksråvaror som odlats i Europeiska unionen, ska anses som hållbara ska råvaran vara framställd i enlighet med

a) artikel 6.1 och bilaga III i rådets förordning (EG) nr 73/2009 av den 19 januari 2009 om upprättande av gemensamma bestämmelser för system för direktstöd för jordbrukare inom den gemensamma jordbrukspolitiken och om upprättande av vissa stödsystem för jordbrukare, om ändring av förordningarna (EG) nr 1290/2005, (EG) nr 378/2007 samt om upphävande av förordning (EG) nr 1782/2003, och

b) de rättsakter som anges i bilaga II till förordningen,
punkterna 1–5 och 9.

3 kap. Rapportering

1 § Rapporteringsskyldig är den som yrkesmässigt

a) levererar biodrivmedel till ett eget eller någon annans
säljställe i Sverige,

b) använder biodrivmedel som inte erhållits via säljställe,

c) använder flytande biobränsle, eller

d) levererar flytande biobränsle till användare i Sverige som
inte yrkesmässigt använder flytande biobränsle.

Den som är rapporteringsskyldig ska till tillsynsmyndigheten
rapportera den mängd hållbart biodrivmedel och hållbart
flytande biobränsle, som har levererats eller använts. I
rapporten ska den rapporteringsskyldige också visa att de
levererade eller använda biodrivmedlen och flytande
biobränslena är hållbara.

Uppgifterna i rapporten ska granskas av en oberoende
granskare. Granskningen ska säkerställa att uppgifterna är

korrekta och tillförlitliga. Det sker genom granskning av det system som den rapporteringsskyldige använder, en utvärdering av provtagningsmetod samt provtagningens frekvens och tillförlitlighet. Systemet ska vara korrekt, tillförlitligt och skyddat mot bedrägeri. Granskaren ska i ett intyg avge ett utlåtande om rapporten. Intyget ska av den rapporteringsskyldige ges in till tillsynsmyndigheten.

Tillsynsmyndigheten ska i ett särskilt beslut fastställa om de biodrivmedel och flytande biobränslen som omfattas av rapporten är att anse som hållbara.

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från rapporteringsskyldigheten enligt andra stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om rapportering enligt andra stycket och granskning enligt tredje stycket.

2 § Den som är rapporteringsskyldig enligt denna lag ska anmäla detta till tillsynsmyndigheten. En anmälan ska göras senast två veckor efter det att rapporteringsskyldigheten har inträtt.

Den som upphör att vara rapporteringsskyldig ska anmäla detta till tillsynsmyndigheten senast två veckor efter det att

rapporteringskyldigheten har upphört.

3 § Regeringen meddelar föreskrifter om att myndigheter som utövar tillsyn över efterlevnaden av lagar där uppfyllda hållbarhetskriterier utgör ett villkor för att komma i fråga för vissa rättigheter ska, på begäran från tillsynsmyndigheten enligt denna lag, överlämna uppgifter som kan bidra till att identifiera rapporteringskyldiga enligt denna lag.

4 kap. Tillsyn

1 § Tillsynen över efterlevnaden av denna lag och av föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen utövas av den myndighet som regeringen bestämmer (tillsynsmyndigheten).

2 § Tillsynsmyndigheten har rätt att på begäran få de upplysningar och ta del av de handlingar som behövs för tillsynen. En begäran får förenas med vite.

3 § Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden som behövs för att trygga efterlevnaden av de föreskrifter som omfattas av tillsynen. Ett föreläggande får förenas med vite.

5 kap. Överklagande

1 § Tillsynsmyndighetens beslut enligt denna lag får
överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Övergångsbestämmelser

2010:598

1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2010 i fråga om 3
kap. 2 § första stycket, den 1 januari 2011 i fråga om 3 kap.
1 § andra stycket och i övrigt den 1 augusti 2010.

2. För biodrivmedel och flytande biobränslen som har
producerats i anläggningar som var i drift den 23 januari 2008
tillämpas 2 kap. 1 § första stycket från och med den 1 april
2013.